

TĚLESNÁ VÝCHOVA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

Doc. PhDr. Hana Dvořáková, CSc.

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

DIDAKTIKA TV - TEORIE VYUČOVÁNÍ TV -

teoretické poznatky + praktické dovednosti

pro řízení různých forem tělesné výchovy

zkoumání zákonitostí výchovně vzdělávacího procesu -

vnitřních i vnějších činitelů a vztahů mezi nimi

(biologicko-psychologicko-sociální aspekty -

**komunikační a praktické dovednosti, metody řízení a organizace,
diagnostické met. ...)**

TERMÍNY:

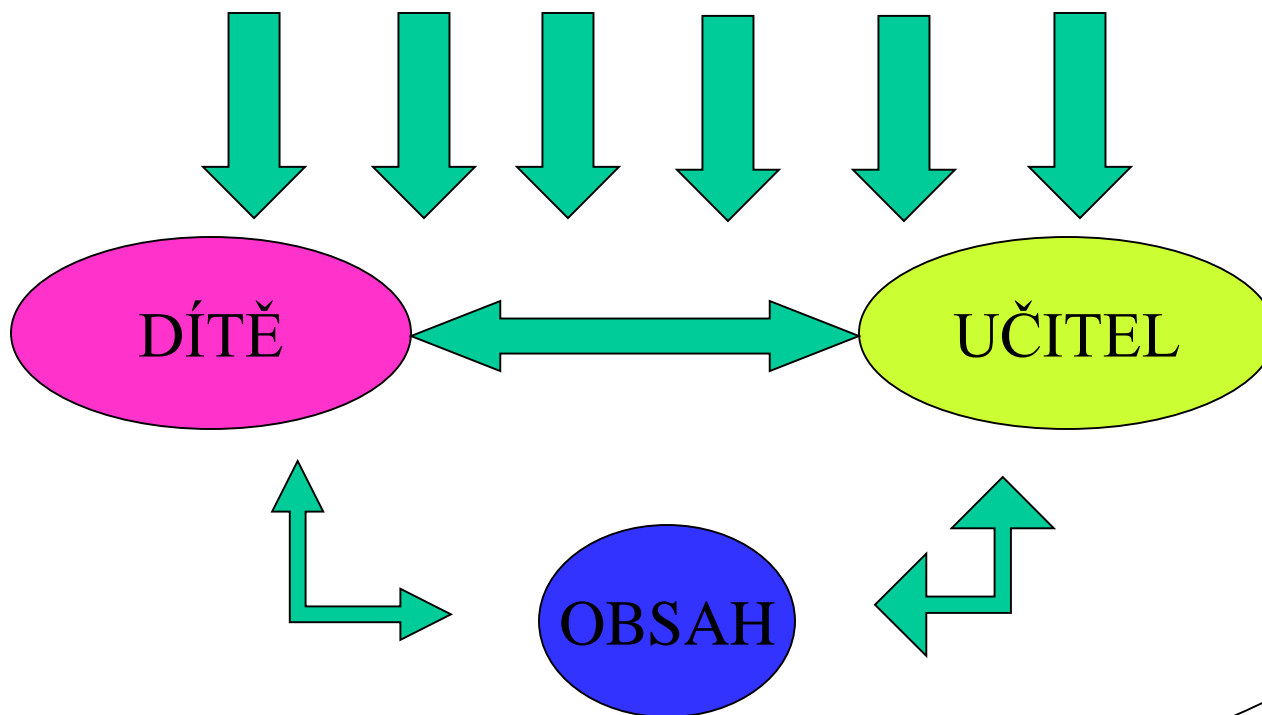
KINANTROPOLOGIE - vědní obor - o zaměřené lidské pohybové činnosti k rozvoji člověka v souvislostech biologických, psychologických a sociálních - včetně jejich kultivace

MEZIOBOROVÉ DISCIPLÍNY - biologické i sociální vědy

členění: horizontální ----- vertikální
základníTV (pov.,záj.) rekreační,sporty.. věkové

DIDAKTIKA TV:

SPOLEČENSKÁ OBJEDNÁVKA
- VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ KONCEPCE
- ZÁKONY, DOKUMENTY, PROGRAMY...

VÝCHODISKA:

současná koncepce je založena na respektování dětí ---

POTŘEBY DĚTÍ

základní potřeby - biologické (jídlo, spánek --POHYB!..)

- nové podněty - podpora poznávání

SPOLEČENSKÁ OBJEDNÁVKA - SPOLEČENSKÉ POTŘEBY

- zdraví občanů

- učení a poznání - kompetence k učení a řešení problémů-schopnost
vzdělávat se a pracovat

- kompetence komunikativní

- osvojení hodnot - kompetence sociální a personální

- osobnostní postoje - kompetence činnostní a občanské-být sám sebou

POTŘEBA POHYBU V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU

jaká je?

Prof. Kučera - 5-6 hodin denně

vysoká intenzita TF 150 - 180/min

pestrost - různorodost činností (pohybových)

INDIVIDUÁLNÍ POTŘEBA - normo-hypo-hyper

Minimální požadavek 4 hod./den

Co je tedy třeba respektovat - individuální potřebu

- různorodost - podmínky

- potřebu přiměřené intenzity

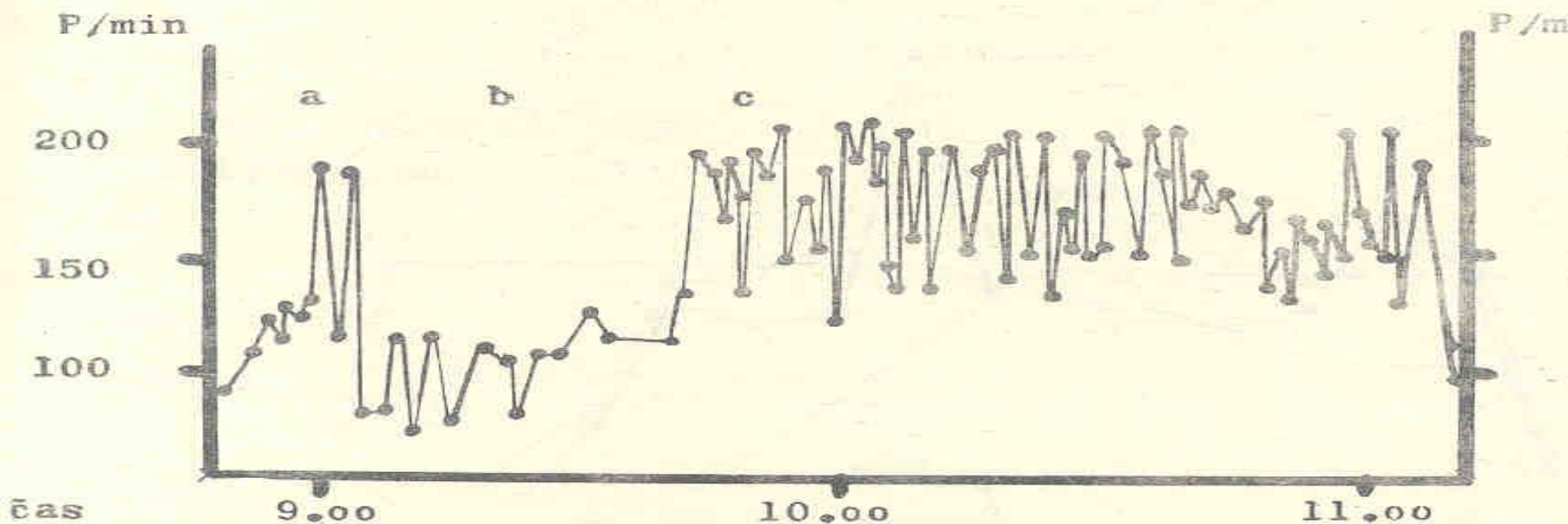
PODMÍNKY - (PROSTOROVÉ + MATERIÁLNÍ)

POSTOJ PEDAGOGA (osobní vztah, odbornost, pedagogické, organizační schopnosti...)

Tepová frekvence v průběhu dopoledního zaměstnání dětí v mateřské škole

TEPOVÁ FREKVENCE PŘI ROZLIČNÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTECH.

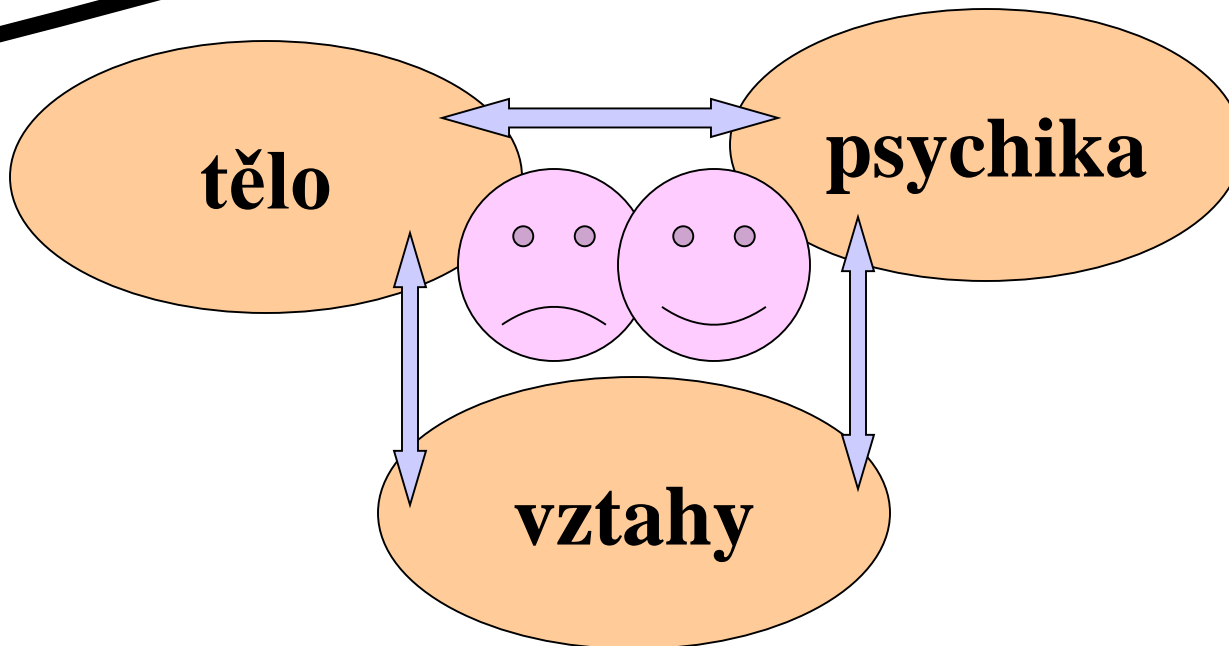
Telemetrický záznam VAS 400

a-rozcvičení ve školce

b-toileta a cesta na hřiště

ZDRAVÍ

víc nemoci

víc zdraví

ANTONOVSKY - SALUTOGENESE

PHILOSOPHIE: Husserl, Heidegger, Freud, Jung, Adler
und weiteren Tiefpsychologen

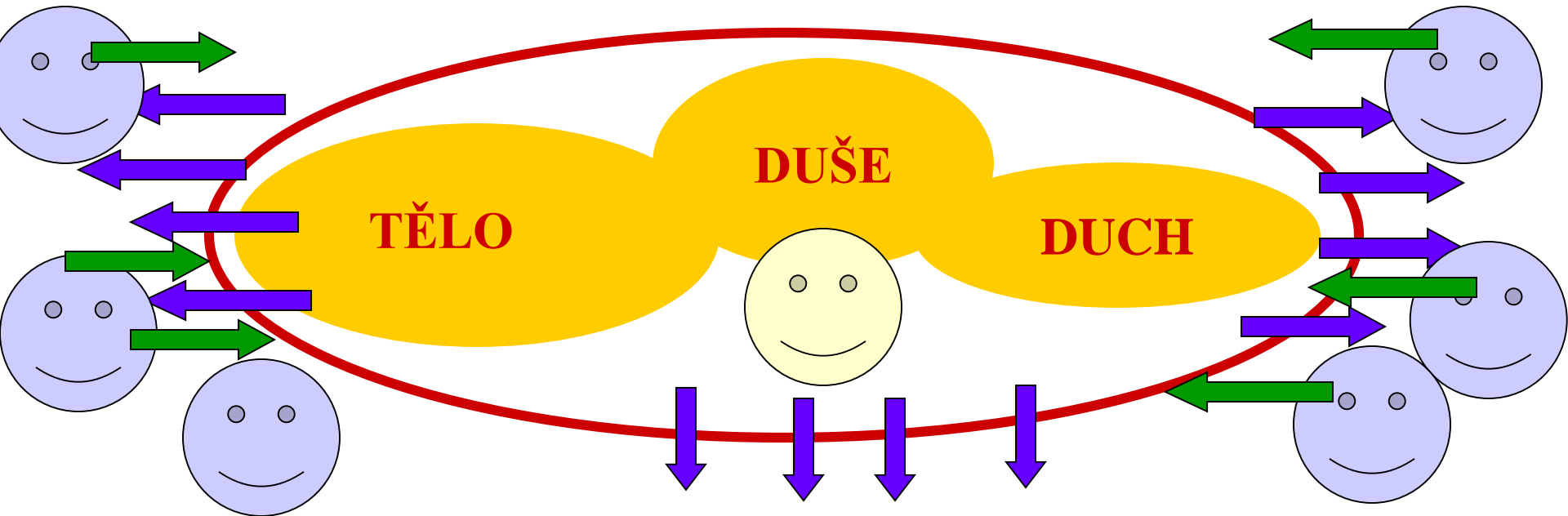
Sarters Existencialismus (in DANZER)

gegen dualismus von DESCARTES

JEDNOTA TĚLA - PSYCHIKY A DUCHA

bei Heidegger "nejdůležitější znak zdravého člověka :

světu otevřená existence - "das Dasein?"

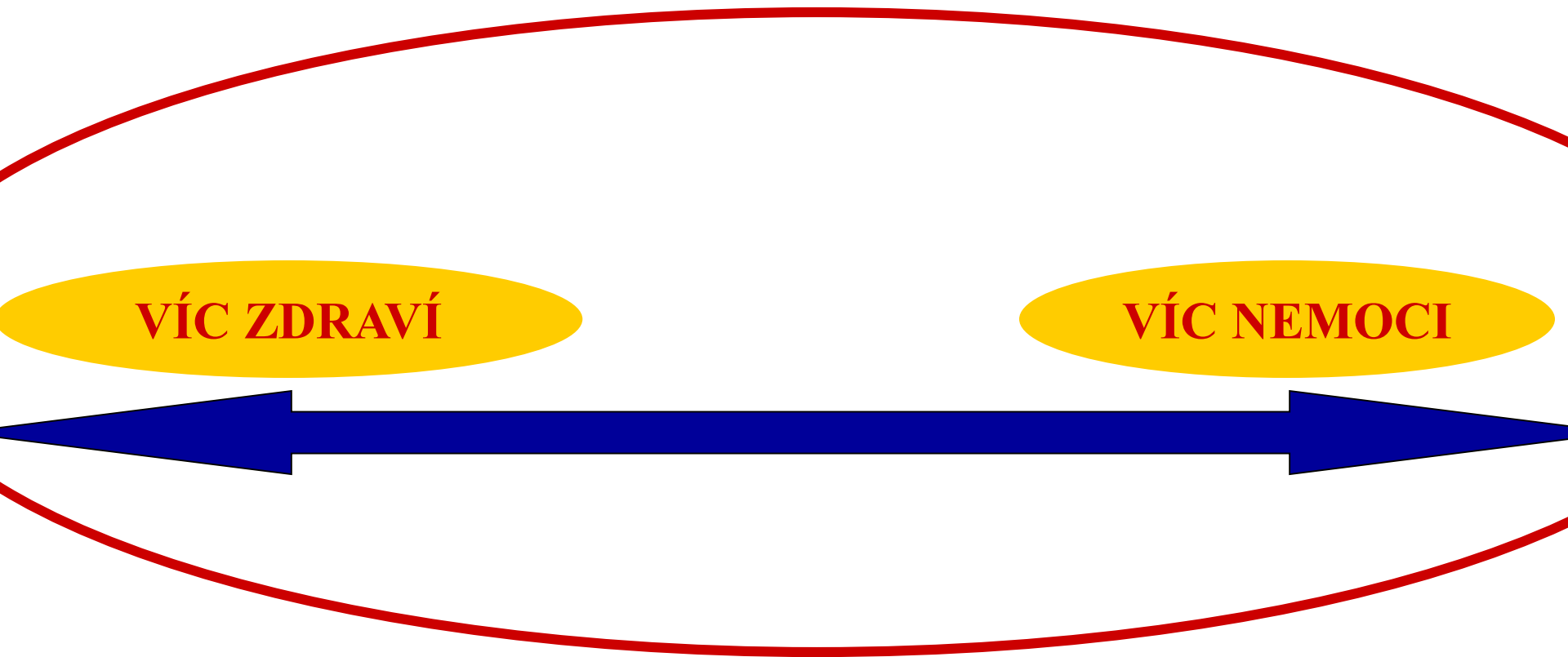

"zu Sein immer auch Miteinandersein heisst"

"ohne "Du" gibt es keine "Ich" " (DANZER)

PSYCHOSOMATIK

ANTONOVSKI - SALUTOGENESE

"SENCE OF COHERENCE" - "WELTANSCHAUNG"

INDIVIDUÁLNÍ VZTAH KE SVĚTU A K VLASTNÍMU ŽIVOTU

nach BENGEL, STRITTMATTER, WILLMANN, 1999

SENCE OF COHERENCE

1. the sence of comprehensibility-SROZUMITELNOSTI, POCHOPITELNOSTI

- vnitřní a vnější impulsy - podněty jsou strukturovány a srozumitelné a je možné je předvídat

2. the sence of manageability

- člověk je schopen svět sám zvládnout

3. the sence of meaningfulness

- důvěra ve vlastní síly a schopnosti.

(má smysl něco dělat – vlastní jednání může změnit okolí)

FAKTORY ZDRAVÍ

**smysluplná budoucnost
optimismus do budoucnosti
důvěra ve vlastní schopnosti
přátelství a dobré vztahy
smysluplná práce**

**pozitivní sebeocenění
pozitivní vztah ke svému tělu
znalosti o zdraví
přístup ke zdravotní péči**

PROBLEMATICKÉ DĚTI - ŽÁCI

VOJTOVA (2003)

jsou významně hůře orientováni v pravidlech (třídy, školy)

nerozumějí dobře pravidlům

nevěří ve své schopnosti a znalosti

myslí si také, že

je učitelé nemají rádi

od nich neočekávají žádný úspěch

jim ani úspěch nepřejí

většina dětí se ve třídě orientuje docela dobře,

ale přesto jsou ve třídě takové děti,

které nevědí docela přesně, co mají dělat

a co se od nich očekává

nechtějí obvykle způsobit problémy,

ale přesto se něco takového stane !!

HODINY TĚLESNÉ VÝCHOVY:

děti, které stojí v poslední řadě a na konci družstva
míč jim pořád padá z rukou...

družstvo na ně musí pořád čekat...

~~PSYCHICKÁ
SPOKOJENOST~~

žádné sebevědomí
negativní vztah
vlastnímu tělu

~~SOCIÁLNÍ
SPOKOJENOST~~

poruchy v sociálních kontaktech
a komunikaci

TĚLESNÝ
STATUS

držení těla
další tělesné problémy

1. the sence of comprehensibility (chápání, porozumění)

tyto děti nerozumí dostatečně okolí
nevědí často, co bude následovat, co se má stát
co mají udělat a proč

2. the sence of manageability (zvládnutí)

nejsou schopné pracovat (konat) společně s ostatními
nevěří, že to (požadavky) mohou zvládnout

3. the sence of meaningfulness (smysluplnost)

nevěří ve své schopnosti a ve svoji úspěšnost ani do budoucnosti
maslí si, že něco dělat a o něco se snažit nemá smysl...

Nemají přátele ve třídě - (outsiders)

žádné sebevědomí

negativní vztah ke svému (nešikovnému) tělu

nevidí dobře svou budoucnost

Hoffentlich ist die Praxis nicht so tragisch!!!

PŘESTO:

mnohdy nejsou akceptovány a respektovány tělesné, psychické a sociální předpoklady dětí

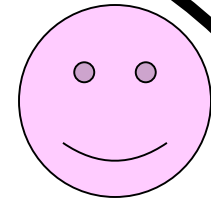
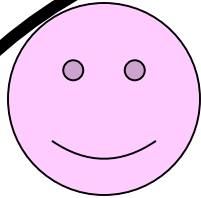

**stálá, jednoduchá a více jasná pravidla
více individualizované nároky
více pochopení pro individuální problémy
více přátelská atmosféra
podpora praktických prožitků
pozitivní prožitky**

POHYB

dítě

učitel

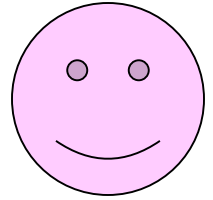

**biologická potřeba
zdroj poznatků
přínos fyziologický
zdravotní
složení těla
zvládání těla-dovednosti
pocity, city
sebevědomí, vůle
spoluprožívání**

**diagnostika:
těla
dovedností
psychiky
sociálních vztahů
osobní přínos**

PROTO POHYBOVÁ AKTIVITA

- SOUČÁST VÝCHOVNÝCH A VZDĚLÁVACÍCH SYSTÉMŮ
VZDĚLÁVACÍ STANDARDY (NASPE)
ZDRAVOTNICKÉ ORGANIZACE - WHO, AHA

DOPORUČENÍ PRO DĚTI 3 – 6 LET:

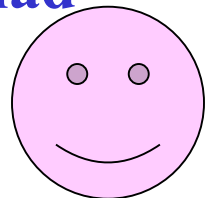
NEJMÉNĚ 60 min. DENNĚ – SPONTÁNNÍ AKTIVITA
alespoň střední intenzity

alespoň 60 minut DENNĚ – ŘÍZENÁ AKTIVITA alespoň
střední intenzity

NEDOPORUČENO SEDĚT (LEŽET) DÉLE NEŽ 60 MIN.

Rozvíjet základní a **všestranné** pohybové dovednosti - základ

NEVYLUČOVAT DĚTI Z ČINNOSTI

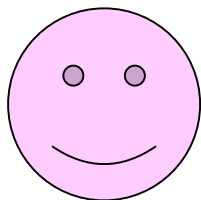

Historie....

**RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

POHYBOVÉ ČINNOSTI - pro rámcové i dílčí cíle
zprostředkují **KOMPETENCE KLÍČOVÉ**
DÍLČÍ - VŠECH 5 OBLASTÍ

KAŽDÁ MŠ - SPONTÁNNÍ I ŘÍZENÉ POHYBOVÉ AKTIVITY
V ŠKOLNÍM A TŘÍDNÍM PROGRAMU
I V KAŽDODENNÍM REŽIMU

!! S POROZUMĚNÍM - K POROZUMĚNÍ !!

DĚKUJI ZA POZORNOST

